

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
David Andersson

Förutsättningar för godkännande av enskild huvudman att bedriva friliggande fritidshem i Täby kommun.

Enligt skollagen gäller fri etableringsrätt under förutsättning att grundläggande krav uppfylls. Fritidshemmen styrs av skollagen, läroplanen för grundskolan och barnkonventionen. Barn- och grundskolenämnden beslutar om godkännande för enskilda huvudmän som vill bedriva friliggande fritidshem i Täby kommun. Friliggande fritidshem innebär ett fritidshem som anordnas av enskild eller kommunal huvudman och inte är kopplat till en skolenhet med förskoleklass, grund- eller grundsärskola. Barn- och grundskolenämnden utövar tillsyn över de fritidshem som nämnden godkännt. Tillsynen görs i syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

Verksamheten ska utformas med respekt för elevens rättigheter och i överensstämmelse med de grundläggande demokratiska värderingar som beskrivs i skollagen. I läroplanen för grundskolan formuleras fritidshemmens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen är strävansmål och anger vad den pedagogiska verksamheten ska inriktas mot för att eleverna ska ges möjlighet att lära och utvecklas utifrån sina förutsättningar. Huvudmannen ansvarar för att fritidshemmen ges förutsättningar att uppfylla läroplanens mål som gäller fritidshem.

Täby kommuns regler för placering, peng och avgift reglerar utbetalning av bidrag i form av peng för fritidshem. Barn- och grundskolenämnden fastställer årligen bidragsnivåerna.

Huvudmannens ansvar för utbildningen

Huvudmannen ansvarar för att undervisningen i fritidshemmen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Huvudmannen ska i sin verksamhet följa all tillämplig lagstiftning.

Enligt skollagen lämnas godkännande om den enskilde huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Utbildningen får inte heller innebära påtagliga negativa följder på lång sikt för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska

bedrivs. Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss verksamhet. För varje ny enhet, större utökning eller förändring i verksamheten behöver ett nytt tillstånd sökas.

Öppenhetskravet åvilar även fristående huvudman när denne sökt och fått tillstånd för att bedriva friliggande fritidshem, om inte den kommun där fritidshemmet är beläget medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.

För att erbjuda barn och föräldrar fritidshem med god kvalitet krävs att huvudmannen har förutsättningar att bedriva verksamheten under stabila och trygga former på lång sikt. Förutsättningarna som beskrivs nedan utgörs av utdrag ur skollagen.

Pedagogisk ledning

Ledningsansvarig ska vara väl förtrogen med uppdraget och formen för fritidshem. Ska genom utbildning eller erfarenhet ha goda kunskaper om verksamhetens syfte och uppdrag.

Personal

Endast den som av utbildning eller erfarenhet är lämplig för arbetet i verksamheten ska anställas. Personalen på enheten ska ha goda kunskaper i att främja lärande och utveckling hos eleverna.

Lokaler

Verksamheten ska ha de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Registerkontroll

Den som erbjuds en anställning inom friliggande fritidshem ska till den som erbjuder anställningen lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister (1998:620). Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Kompetensutveckling

Huvudmannen ska se till att personalen vid fritidshemmet ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen ska även säkerställa att personal vid fritidshemmet har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Elevgrupperna och miljön

Huvudmannen ska se till att elevgrupperna har en lämplig sammansättning och storlek samt att eleverna i övrigt erbjuds en god miljö.

Samverkan och anmälan till socialnämnden

Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att en elev kan behöva nämndens skydd finns i socialtjänstlagen.

Tillsyn

Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen. Den vars verksamhet står under tillsyn är skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen. Tillsynsmyndigheten ska inom ramen för sin tillsyn lämna råd och vägledning.

Riktlinjer i Täby kommun

- Huvudmannen ska följa Täby kommuns regler för placering, peng och avgift
- Huvudmannen ska säkerställa att undervisningen i fritidshemmet bedrivs av lämplig personal
- Huvudmannen tilldelar eleverna plats i verksamheten genom det webbaserade förskole- och skolsystem som Täby kommun tillhandahåller. Eleven tilldelas plats i verksamheten efter den kördning som beslutas av kommunen.
- Fritidshemmet tar i första hand emot barn bosatta i Täby kommun.
- Huvudmannen är i händelse av höjd beredskap eller annan särskild händelse i fredstid skyldig att inordna driften av sin verksamhet under kommunens krisledning.
- Huvudmannen får inte överlåta det erhållna godkännandet till annan fysisk eller juridisk person. Godkännandet gäller huvudmannen i förening med den eller de personer, som företräder huvudmannen. Om verksamheten ändras till väsentlig del eller flyttas ska nytt godkännande sökas.
- Huvudmannen ska säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet genomförs i enlighet med skollagen. Huvudmannen ska, om verksamheten upphör, skyndsamt meddela detta skriftligen till barn- och grundskolenämnden.

Återkallelse av godkännande

- Godkännande återkallas om huvudmannen inte följer skollagen och de nationella lagar och föreskrifter som gäller för utbildningen.
- Godkännandet återkallas om verksamheten till väsentlig del ändras eller flyttas.
- Ett godkännande förutsätter att en verksamhet pågår löpande. Om verksamheten inte har några barn registrerade på fritidshemmet under en period av tolv månader förfaller godkännandet.
- Återkallande av rätten till bidrag prövas i varje enskilt fall och beslutas av barn- och grundskolenämnden.

Föreläggande

- Kommunen får som tillståndsmyndighet förelägga en huvudman om verksamheten inte uppfyller de krav som föreligger vid godkännande. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Överklagan

- Beslutet om godkännande eller återkallelse kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol